

RODO

Poradnik dla użytkowników InsERT GT

Spis treści

RODO – informacje prawne

Co to jest RODO	5
Kogo dotyczy RODO	5

Programy InSERT a RODO

Zmiany w InSERT GT (wszystkie programy)	7
Ochrona danych osobowych	9
Zgody	10
Listy klientów	12
Wydruk formularza zgody	13
Wydruk szczegółowych danych osobowych	15
Anonimizacja jako realizacja prawa do zapomnienia	16
Bezpieczeństwo danych osobowych	18
Hasła i logowanie	19
Minimalizacja danych osobowych w plikach komunikacji	19
Szyfrowanie danych	20
Monitorowanie przetwarzania danych	22
Dodatkowe zmiany w Gestorze	
Wydruki RODO	23
Rejestr czynności przetwarzania	23

Najczęściej zadawane pytania	25
-------------------------------------	-----------

RODO – informacje prawne

Co to jest RODO

RODO (GDPR) - Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych. RODO zostało uchwalone przede wszystkim ze względu na konieczność wprowadzenia zmian wynikających z dynamicznego rozwoju technologii przetwarzania danych osobowych.

RODO zacznie obowiązywać we wszystkich krajach członkowskich UE od dnia 25 maja 2018 r. Rozporządzenie wprowadza zarówno zupełnie nowe wymogi, jak i wzmocnienie dotychczasowych rozwiązań w obszarze ochrony danych osobowych osób fizycznych. Skala wprowadzonych zmian w istotny sposób wpłynie na obszary dotyczące przetwarzania danych osobowych w organizacji, zarówno w sferze prawnej, jak również w sferze systemów informatycznych, obejmując m.in. procesy kadrowe, rekrutacyjne czy marketingowe.

RODO dotyczy wszystkich firm, które gromadzą i przetwarzają dane dotyczące osób fizycznych.

Na potrzeby RODO, jako podlegające ochronie dane osób fizycznych, uznawane będą również dane osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (dane z CEiDG).

RODO nie precyzuje dokładnie czynności, jakie mają podjąć przedsiębiorcy, a jedynie nakreśla wytyczne, na które należy zwrócić uwagę w zakresie przetwarzania danych osobowych. Jest to zatem element risk based approach (podejścia uwzględniającego ryzyko) - przedsiębiorca będzie zobowiązany samodzielnie przeanalizować, jakimi danymi osobowymi dysponuje, co konkretnie się z nimi dzieje i jakie ryzyko się z tym wiąże, a ostatecznie dobrać optymalne środki, które to ryzyko zminimalizują.

Kogo dotyczy RODO

Nowe przepisy zostały przyjęte w formie rozporządzenia unijnego, co oznacza bezpośrednie stosowanie ich przez wszystkich przedsiębiorców, przetwarzających dane osobowe na terytorium Unii Europejskiej. RODO wejdzie zatem w życie bez konieczności implementacji polską ustawą. Wszystko w celu ujednoczenia zasad ochrony danych osobowych w Unii Europejskiej. To zaś ułatwi stosowanie prawa przez podmioty o zasięgu międzynarodowym. Niemniej jednak polski rząd planuje wydanie szeregu przepisów krajowych, które dostosują nasz wewnętrzny porządek prawny do norm wynikających z RODO (zwłaszcza poprzez zmianę ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych).

Trzeba mieć na uwadze, że RODO będzie obejmowało także podmioty spoza Unii Europejskiej, oferujące swoje towary i usługi osobom przebywającym w UE. W przypadku osób fizycznych, prowadzących działalność gospodarczą, RODO należy stosować zarówno do danych osobowych swoich kontrahentów, jak i zatrudnionych pracowników.

Programy InsERT a RODO

Wszystkie programy z linii InsERT GT są przygotowane na obsługę związaną z nowymi obowiązkami jakie narzuca na firmy RODO - Rozporządzenia o ochronie danych osobowych.

W tym dokumencie opisane zostały zmiany przygotowujące programy z linii GT do przepisów rozporządzenia RODO. W pierwszej kolejności można zapoznać się z opcjami, **które dotyczą wszystkich programów**, a kolejno z opcjami, które są dostępne tylko, gdy podmiot **posiada licencję Gestora GT (min. wersja 1.52)**. Wszystkie zmiany zabezpieczone są ciągłym abonamentem, co oznacza, że moduły i funkcje związane z RODO przestaną działać, gdy użytkownik nie przedłuży abonamentu na ulepszenia.

Istnieją dwie opcje – Rejestr czynności przetwarzania (RCP) i Treści dokumentów (RODO), które w pełni są obsługiwane tylko, gdy **podmiot posiada licencję Gestora GT (min. wersja 1.52)** i aktywny abonament do programu, w którym RCP lub Treści są uruchamiane.

Zmiany w InsERT GT (wszystkie programy)

RODO wprowadza różnego rodzaju obowiązki, spoczywające na Administratorze danych osobowych (ADO) - zwłaszcza w zakresie informacyjnym. W programach linii GT zostały przygotowane odpowiednie moduły i konfiguracje (opisane poniżej), umożliwiające ich spełnienie. Należą do nich:

- Obowiązek podania tożsamości administratora, danych kontaktowych,
- i/lub tożsamości i danych kontaktowych Inspektora ochrony danych osobowych,
- oraz wpisania informacji związanych ze szczegółowymi obowiązkami informacyjnymi (takimi jak: kto ma dostęp do danych osobowych, źródło ich pozyskania, zamiar przekazania danych osobowych do państwa trzeciego, cele przetwarzania, prawo do cofnięcia zgody czy też zautomatyzowane podejmowanie decyzji, w tym profilowanie),

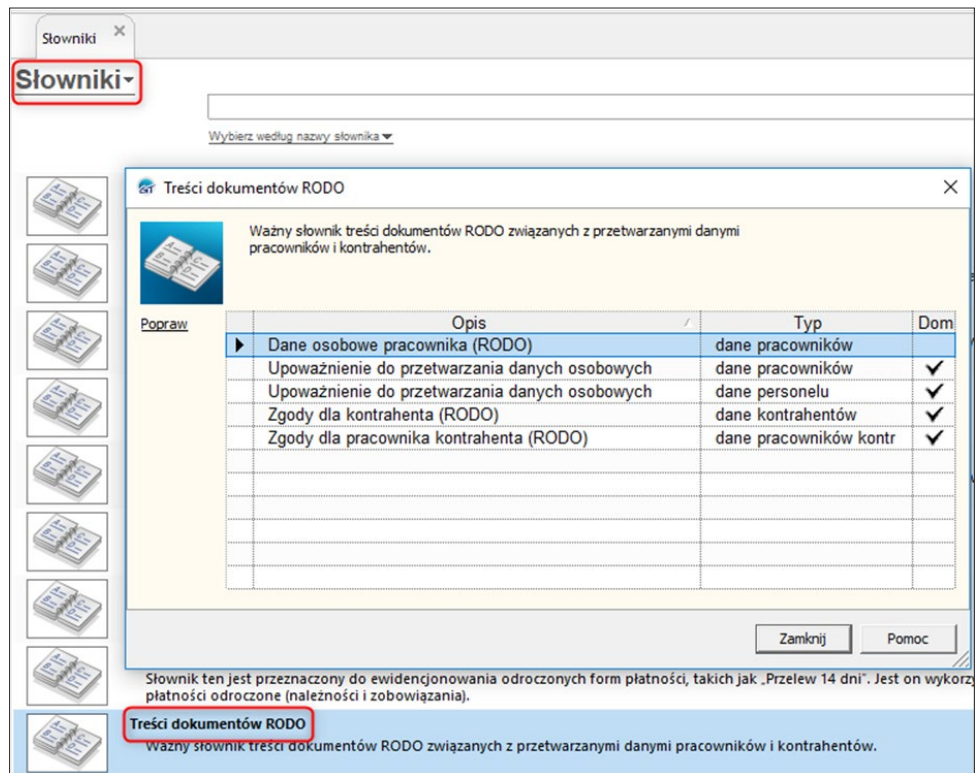
które można wprowadzić w Parametrach systemu - Ochrona danych osobowych.

Dostępne są tu opcje związane z RODO, służące do wprowadzenia podstawowych informacji:

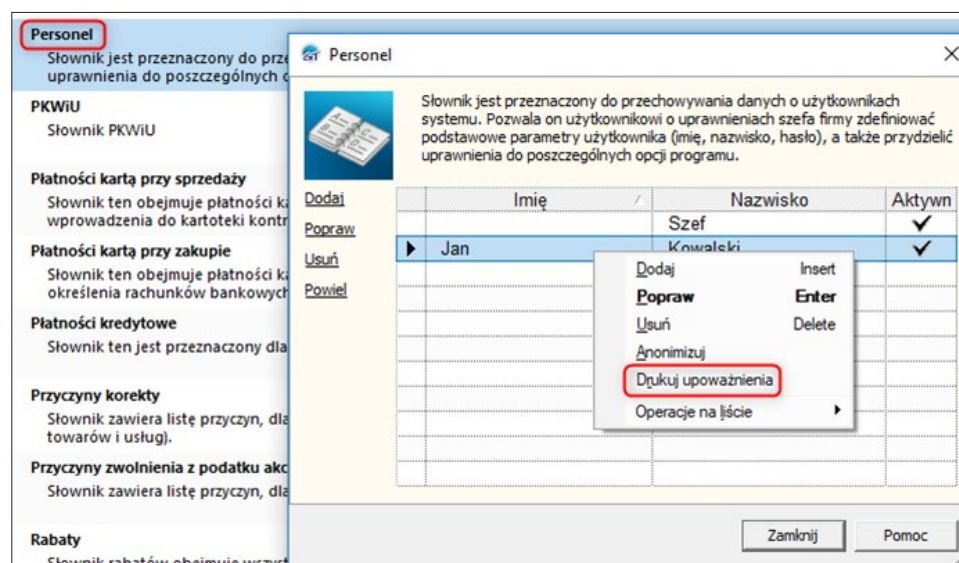
- Administrator danych osobowych;
- Inspektor danych osobowych;
- Obowiązek informacyjny.

The screenshot displays the 'Parametry' (Parameters) window of the software. On the left, a sidebar lists various modules, with 'Ochrona danych osobowych' (Data Protection) highlighted at the bottom. The main window shows the 'Ochrona danych osobowych' configuration screen. At the top, there are three tabs: 'Obowiązek informacyjny' (Information obligation), 'Rejestrowanie przetwarzania danych osobowych' (Data processing registration), and 'Anonimizacja' (Anonymization). Below these, there are two sub-sections: 'Administrator danych osobowych' (Data administrator) and 'Inspektor ochrony danych' (Data protection officer). A checkbox labeled 'Pobierz z modułu Dane podmiotu' (Retrieve data from the module) is present. Below this, there are input fields for 'Nazwa pełna:' (Full name), 'Ulica:' (Street), 'Nr domu:' (House number), 'Nr lokalu:' (Apartment number), 'Kod pocztowy:' (Postal code), and 'Miejscowość:' (Location). At the bottom of the window, there are 'OK', 'Anuluj' (Cancel), and 'Pomoc' (Help) buttons.

Dane wprowadzone w parametrach można wykorzystać w słowniku Treści dokumentów. Słownik ten, znany z Gratyfikanta GT (mechanizm wydruków RTF z predefiniowanymi autotekstami), został udostępniony w każdym z programów z linii GT. Można go wykorzystywać do druku takich dokumentów, jak na przykład Upoważnienie do przetwarzania danych osobowych.

Słownik ten dostępny jest dla użytkowników posiadających licencję Gestora GT.

Ochrona danych osobowych

Na potrzeby ewidencjonowania i zarządzania zgodami zbieranymi od kontrahentów, powstał moduł Cele przetwarzania. Jest on dostępny w węźle Ochrona danych osobowych.

Nazwa	S	D	Rodzaj okresowości
▶ Cele marketingowe		✓	bezterminowo
Kontakt IM		✓	w okresie
Newsletter vendero		X	bezterminowo
Poczta elektroniczna		✓	bezterminowo
Przetwarzanie danych osobowych		✓	bezterminowo

W module można definiować cele, dla których zbierane są dane osobowe (cele widoczne są w danych kontrahenta na zakładce Zgody). Domyślnie jest on wyposażony w cele dostępne do tej pory w systemie (marketingowy, otrzymywanie poczty elektronicznej i newsletter vendero). Cel, oprócz nazwy, ma także takie pola, jak opis, treść do wydruku i okres aktywności (do daty, przez okres lub bezterminowo) oraz możliwość zaznaczenia Drukuj na formularzu zgody (dostępne z poziomu modułu Kontrahenci opcja Drukuj zgody RODO).

Cel przetwarzania

Podstawowe

Nazwa: Aktywny

Rodzaj okresowości: Czas trwania (mies.):

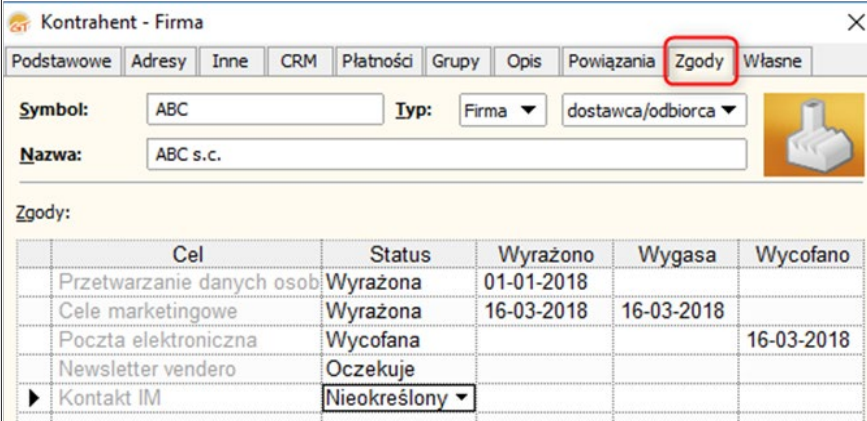
Treść drukowana na formularzu zgody:

Drukuj na formularzu zgody

OK Anuluj Brak pomocy

Zgody

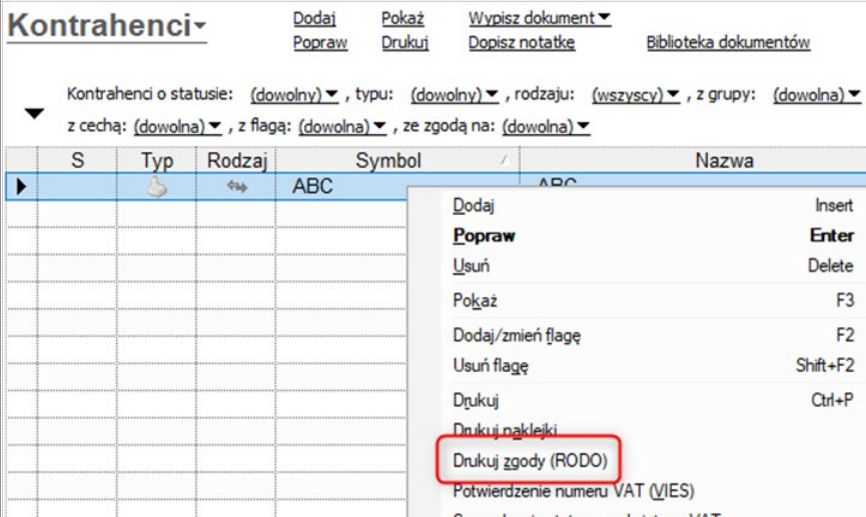
W kartotekach (Kontrahent oraz Pracownik kontrahenta) dostępna jest nowa zakładka Zgody, w której można, dla zdefiniowanych celów przetwarzania, określić status zgody na dany cel.

Cel	Status	Wyrażono	Wygasa	Wycofano
Przetwarzanie danych osob	Wyrażona	01-01-2018		
Cele marketingowe	Wyrażona	16-03-2018	16-03-2018	
Poczta elektroniczna	Wycofana			16-03-2018
Newsletter vendero	Oczekuje			
▶ Kontakt IM	Nieokreślony			

W zakładce tej będzie też widoczna data udzielenia zgody i wyliczona data jej wygaśnięcia (jeśli w module Cele przetwarzania dany cel ma określony czas trwania).

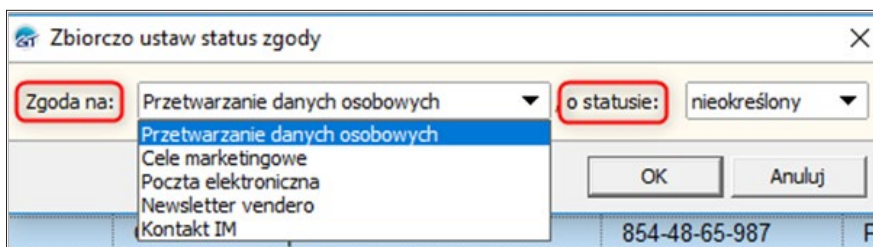
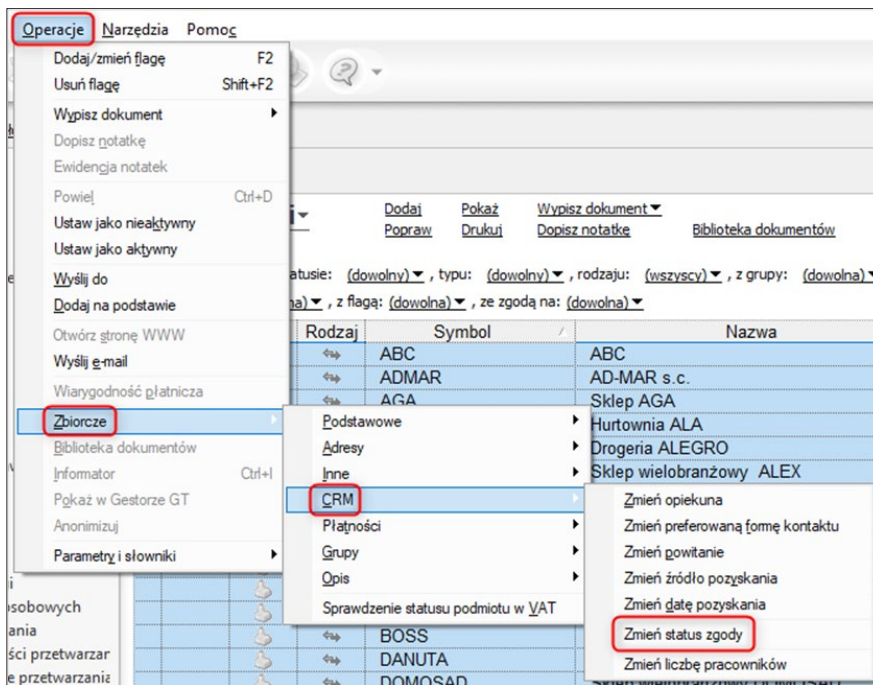
Warto wiedzieć, że zgody można drukować – służy do tego opcja (w menu kontekstowym) Drukuj zgody RODO. Zostanie ona wywołana automatycznie, podczas dopisywania nowego kontrahenta, jeśli status zgody będzie ustawiony na wyrażony. Mechanizm automatycznego wydruku zgody RODO przy zapisie kartoteki może być aktywowany lub dezaktywowany w Parametrach kontrahentów, co omówione zostało w dalszej części konspektu.

S	Typ	Rodzaj	Symbol	Nazwa
▶			ABC	ABC

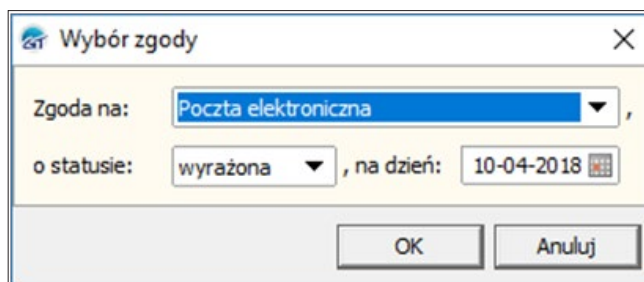
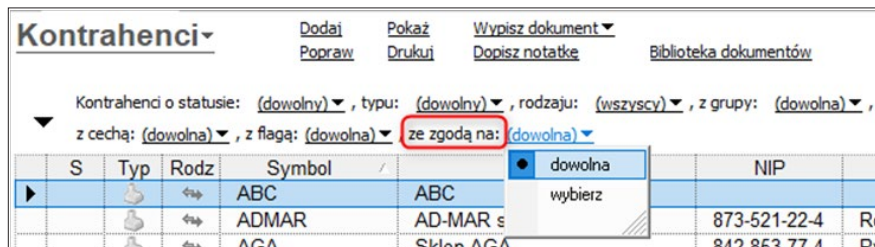
- Dodaj
- Popraw**
- Usuń
- Pokaż
- Dodaj/zmień flagę
- Usuń flagę
- Drukuj
- Drukuj naklejki
- Drukuj zgody (RODO)**
- Potwierdzenie numeru VAT (VIES)
- Sprawdzenie statusu podmiotu w VAT

Dodatkowo w operacjach zbiorczych istnieje możliwość wykonania zbiorczej zmiany statusu zgody dla kontrahentów.

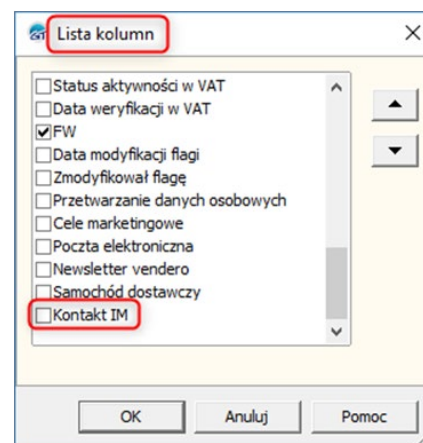
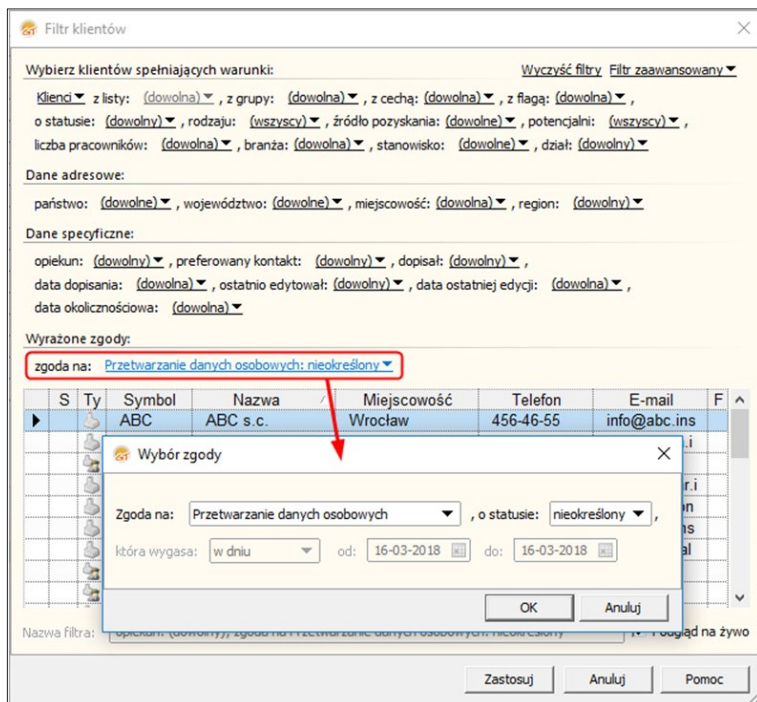
Listy klientów

W modułach Kontrahenci oraz Klienci (w Gestorze GT) dostępne są filtry, które umożliwią wyfiltrowanie osób, które wyraziły zgodę na dany cel przetwarzania.

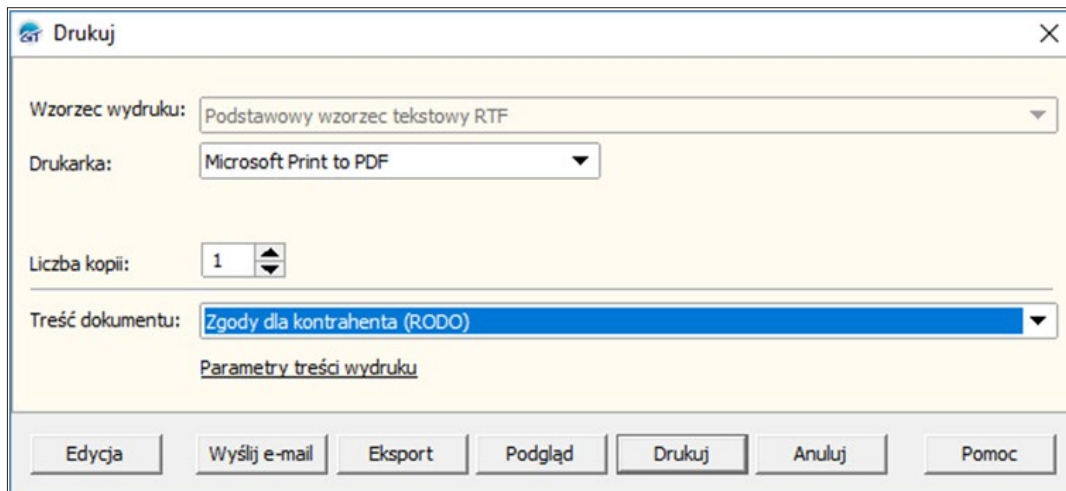

W Gestorze można utworzyć na tej podstawie statyczną lub dynamiczną listę, którą wykorzystamy do innych działań w systemie.

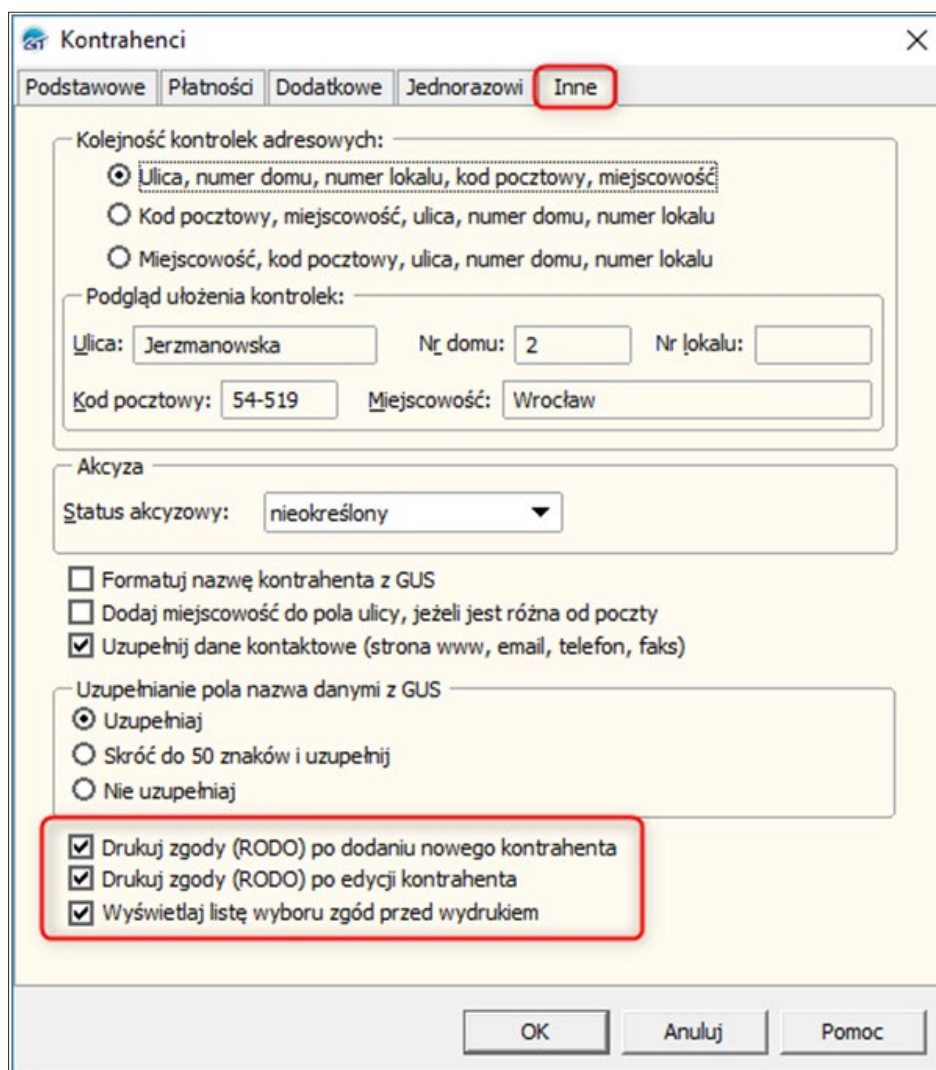
W modułach Kontrahenci i Klienci do listy kolumn dynamicznie będą dodawane kolumny, prezentujące status każdego aktywnego celu przetwarzania.

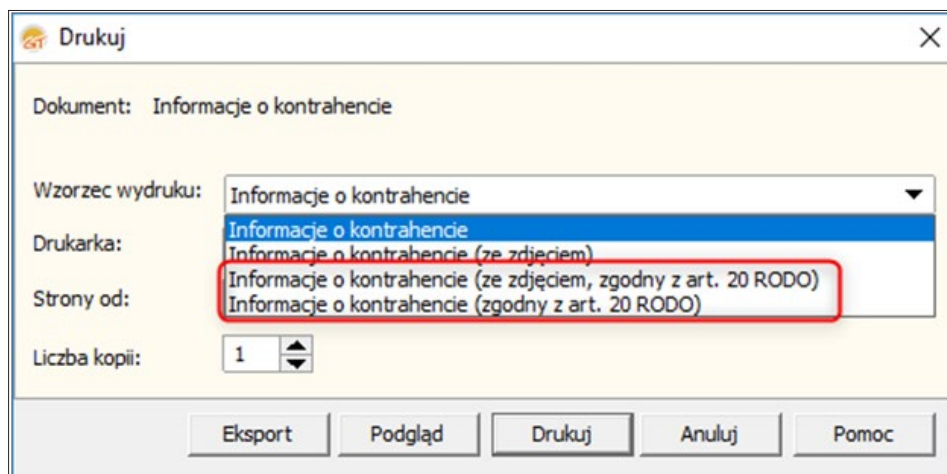

Okienko wydruku dla tych obiektów będzie mogło pojawiać się automatycznie, po zapisaniu nowego lub istniejącego obiektu. Parametry z tym związane znajdują się w Parametrach Kontrahentów.

Wydruk szczegółowych danych osobowych

Po wejściu RODO w życie każda osoba będzie mogła wystąpić do administratora z żądaniem przedstawienia informacji o przetwarzanych na swój temat danych. W związku z tym w systemie przygotowanych jest kilka wydruków, które będą pozwalały zrealizować ten obowiązek. Są one podobne do tych już istniejących: Informatora o kontrahencie czy Kwestionariusza osobowego, ale zawierają komplet informacji zgodnie z RODO. Udostępnione są dla obiektów Kontrahent, Pracownik kontrahenta i Pracownik. Aby skorzystać z tej funkcji, należy użyć opcji Drukuj na kontrahencie.

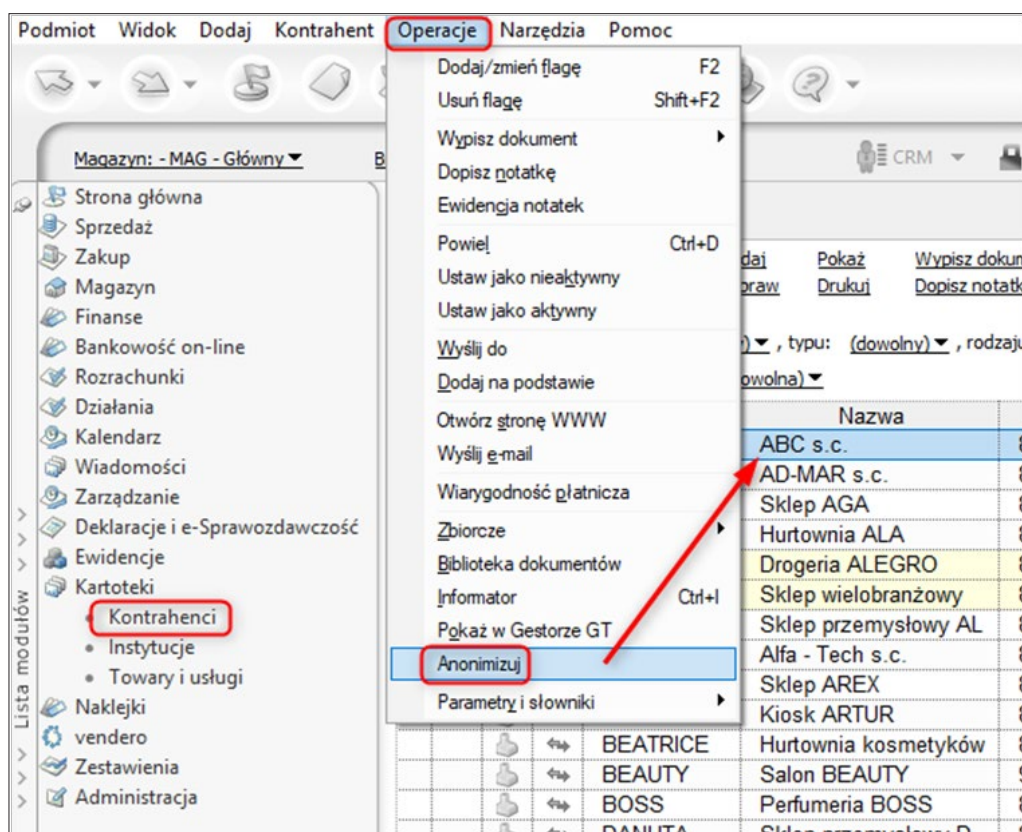
Anonimizacja jako realizacja prawa do zapomnienia

Warto pamiętać o wymienionych w rozporządzeniu RODO prawach osób, których dane dotyczą, w szczególności:

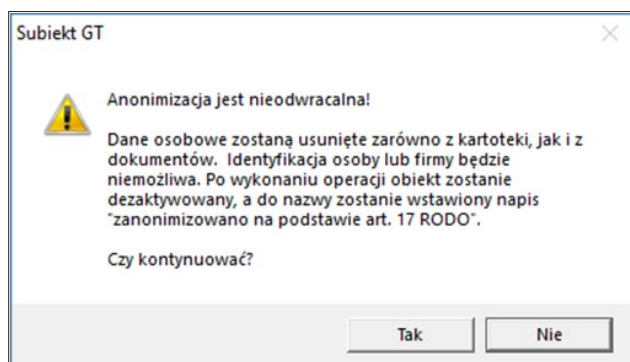
- prawie dostępu do danych,
- prawie do sprostowania danych,
- prawie do usunięcia danych (prawo do bycia zapomnianym),
- prawie do ograniczenia przetwarzania,
- prawie do przenoszenia danych.

Większość z praw, przysługujących osobie, można przygotować ręcznie (np. edytując słownik Treści dokumentów, e-mail), niemniej realizacja prawa do usunięcia danych, czyli prawa do bycia zapomnianym, ze względu na swoją złożoność, wymagała stworzenia specjalnych mechanizmów i została w programie uwzględniona jako anonimizacja danych.

Polecenie Anonimizuj dostępne jest dla następujących obiektów: Kontrahent, Pracownik kontrahenta i Personel.

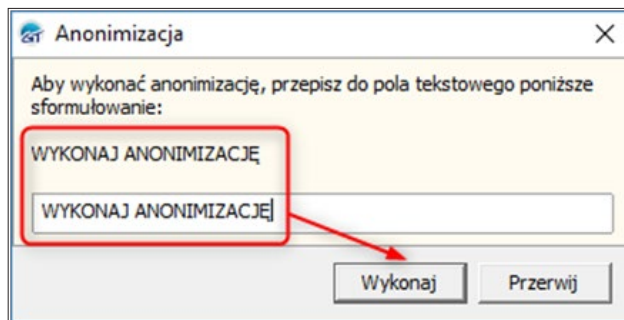

Jej wykonanie jest poprzedzone informacjami, z którymi należy koniecznie się zapoznać.

Po kliknięciu przycisku TAK zostanie wyświetlone okno, w którym, aby przejść dalej, należy przepisać odpowiednie sformułowanie.

Kliknięcie przycisku Wykonaj dokona zanonimizowania danych.

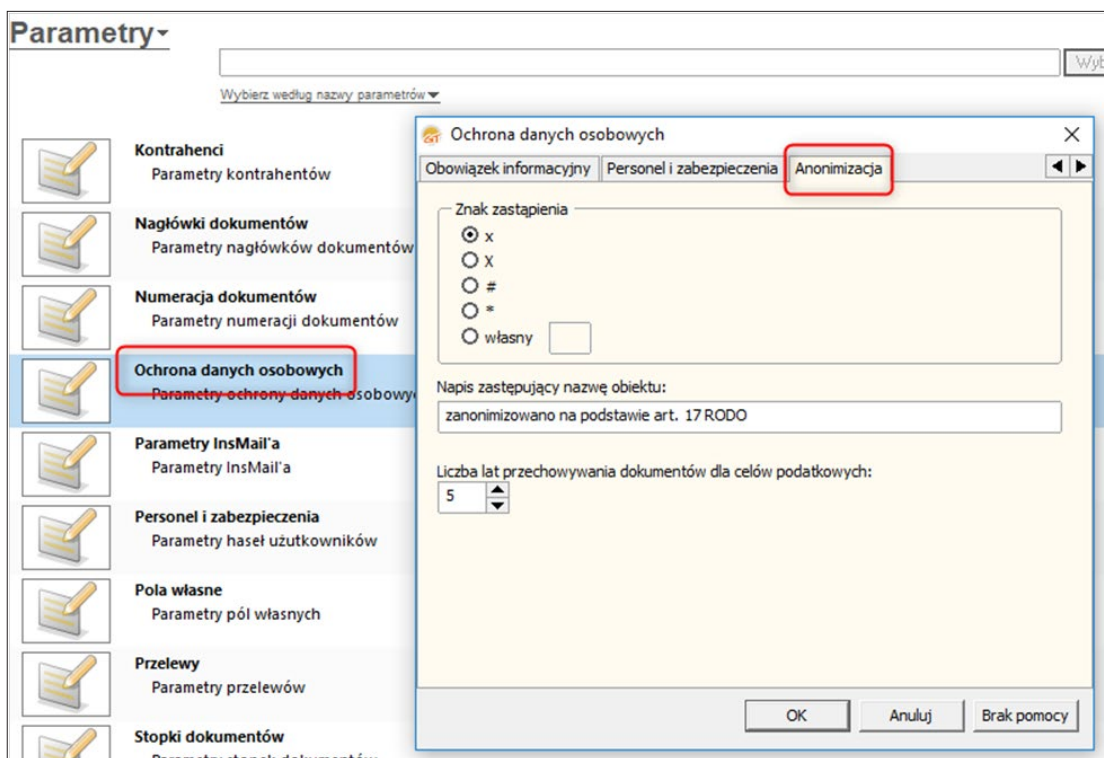

Kontrahenci

został zanonimizowany, z flagą: (dowolna), ze zgodą na: (dowolna)

S	Typ	Rodzaj	Symbol	Nazwa	NIP	Adres	Miejs
			ABC	ABC			
			ADMAR	AD-MAR s.c.	873-521-22-43	Romanowskiego 23	Bierkowice
			AGA	Sklep AGA	842-853-77-42	Rynek 12	Goldapia
			ALA	Hurtownia ALA	853-74-64-241	Romanowskiego 134	Oleśnica
X			ALEGRO	zanonimizowano na podstawie art. 17 ROD	xxx	xxx xxx/xxx	xxx
			ALEX	Sklep wielobranżowy ALEX	897-86-85-135	Szpitalna 41a	Konin
			ALE	Sklep czarny ALE	894-66-86-456	Kałowicza 13/3	Katowice

Dla anonimizowanego obiektu pola zawierające dane osobowe nadpisywane są znakami „x” (albo innymi, określonymi w parametrach). W polu Nazwa obiektu wstawiony będzie napis „(zanonimizowano na podstawie art. 17 RODO)”.

W momencie rozpoczęcia procesu anonimizacji mechanizm sprawdza istnienie dokumentów (handlowych, finansowych i księgowych) powiązanych z obiektem i wystawionych w ciągu ostatnich n (odczytane z parametrów) lat. Jeśli takie istnieją – anonimizowane są tylko takie dane, jak: e-mail, telefony, PESEL, strona WWW, lokalizacja, skype, GG, etc. Jeśli nie istnieją – anonimizowane są wszystkie dane.

Bezpieczeństwo danych osobowych

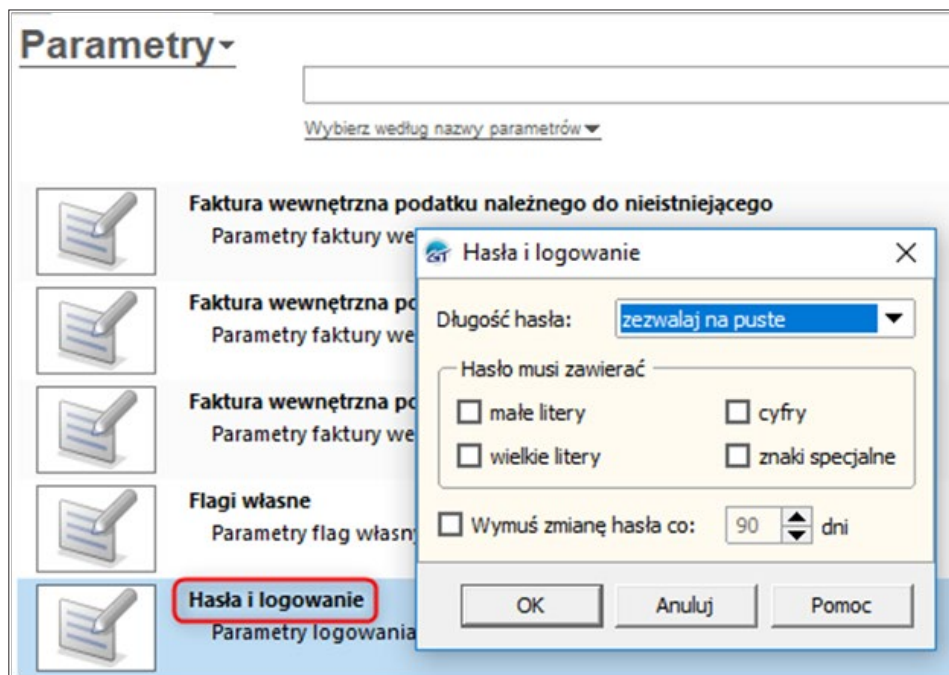
Uprawnienia

Dodane zostały nowe uprawnienia, m.in.:

- System – Kopiuj i drukuj listę,
- System – Kopiuj i drukuj listę towarów,
- System – Kopiuj i drukuj listę kontrahentów,
- Klienci – Operacje Eksportuj dane klientów,
- Komunikacja - Eksport danych.

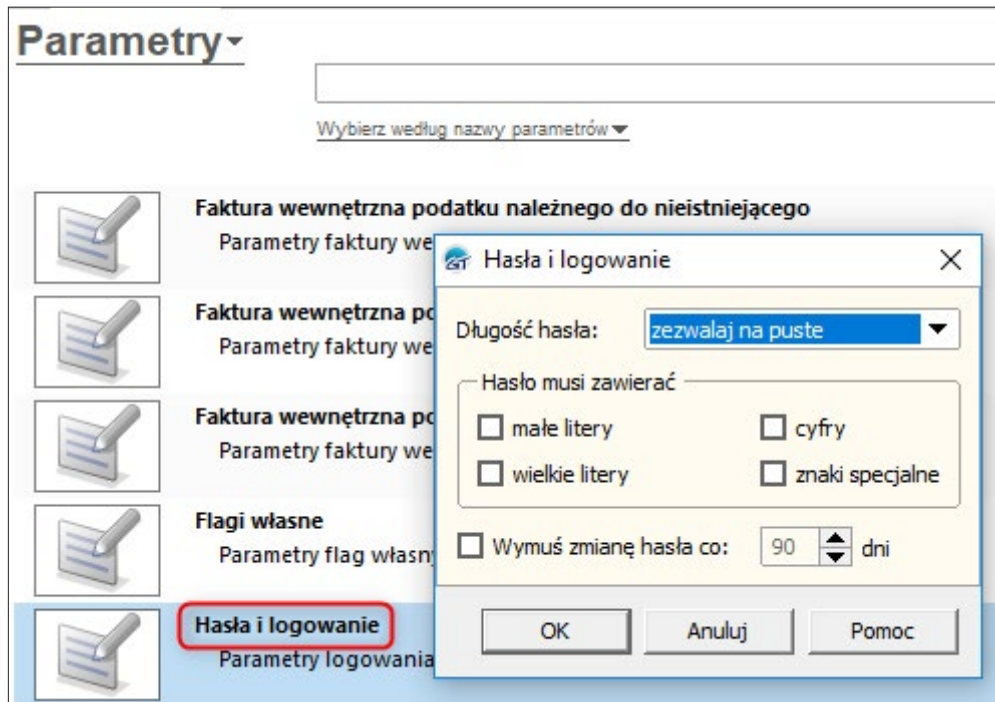
Hasła i logowanie

Dostępna jest możliwość wprowadzenia reguł dla haseł użytkowników, a więc tego, jakie znaki muszą obowiązkowo zawierać oraz jaka musi być ich minimalna długość (moduł Administracja – Parametry – Hasła i logowanie).

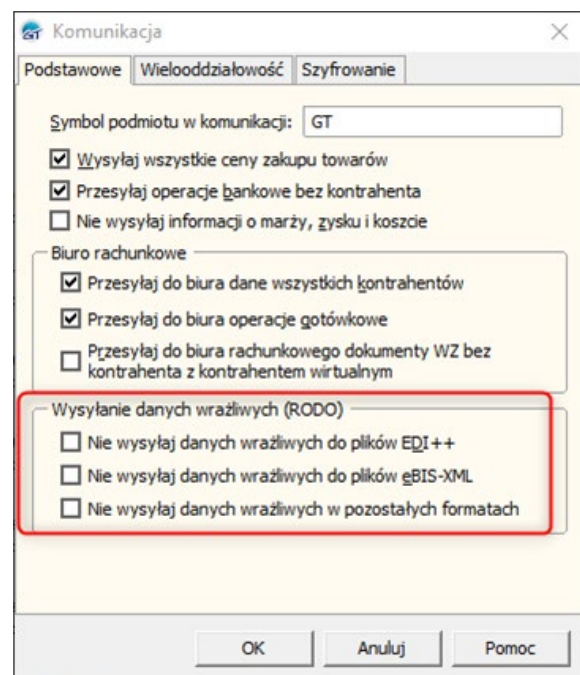
Hasła i logowanie

Dostępna jest możliwość wprowadzenia reguł dla haseł użytkowników, a więc tego, jakie znaki muszą obowiązkowo zawierać oraz jaka musi być ich minimalna długość (moduł Administracja – Parametry – Hasła i logowanie).

Minimalizacja danych osobowych w plikach komunikacji

Do plików wymiany danych (EPP i innych) można (opcjonalnie) wysyłać dane o ograniczonym do niezbędnego minimum zakresie (oczywiście jeśli chodzi o dane osobowe). Za niezbędny zakres przyjęto te dane o osobie, które muszą wystąpić na poprawnym z punktu widzenia przepisów prawa dokumentacie.

Szyfrowanie danych

Wszystkie pliki komunikacji (EPP, e-BIS-XML, JPK) przesyłane pomiędzy różnymi systemami firmy InsERT mogą być zabezpieczone hasłem. Pliki są kompresowane do formatu ZIP, a do szyfrowania wykorzystywany jest standard AES-256.

The screenshot shows the 'Komunikacja' dialog box with the 'Szyfrowanie' tab selected. It contains two sections: 'EDI++' and 'eBis-XML'. Each section has a checkbox for 'Domyślnie szyfruj przy eksporcie', two password input fields ('Hasło do eksportu:' and 'Hasło do importu:'), and a 'Pokaż hasło' checkbox. The 'Szyfrowanie' tab label is highlighted with a red box. At the bottom are 'OK', 'Anuluj', and 'Pomoc' buttons.

Parametry komunikacji – Subjekt GT

The screenshot shows the 'Komunikacja' dialog box with the 'Szyfrowanie' tab selected. It contains three sections: 'EDI++', 'eBis-XML', and 'Kadry i płace'. Each section has a checkbox for 'Domyślnie szyfruj przy eksporcie', two password input fields ('Hasło do eksportu:' and 'Hasło do importu:'), and a 'Pokaż hasło' checkbox. The 'Kadry i płace' section also includes a checkbox for 'Domyślnie odczytuj pliki szyfrowane' and a 'Hasło do importu:' input field. At the bottom are 'OK', 'Anuluj', and 'Pomoc' buttons.

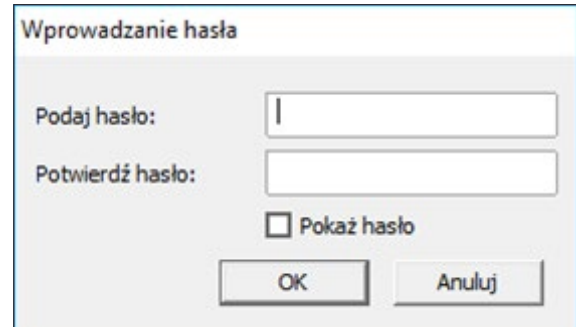
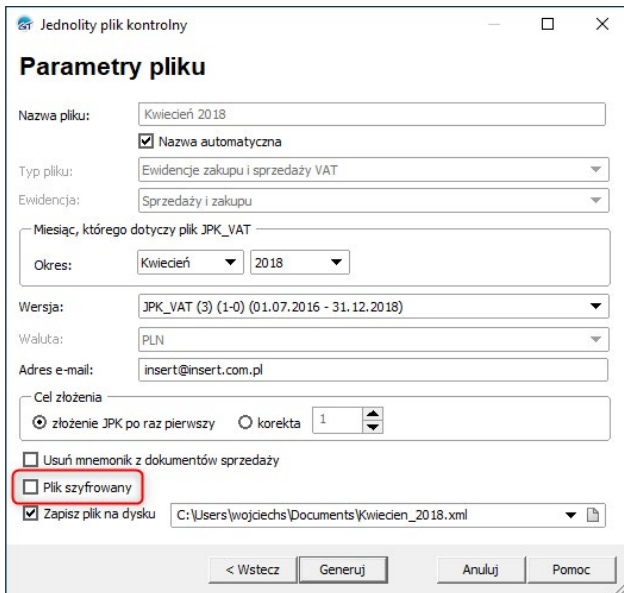
Parametry komunikacji – Rewizor GT

The screenshot shows the 'Komunikacja' dialog box with the 'Kadry i Płace' tab selected. It contains two sections: 'Przy komunikacji z programami księgowymi:' and 'Szyfrowanie'. The first section has two checkboxes: 'Nie wysyłaj kartotek pracowników do pliku komunikacji z programami księgowymi (RODO)' and 'Nie przysyłaj danych pracowników (brak możliwości dekretowania na kontach rozrachunkowych)'. The second section has a checkbox for 'Domyślnie szyfruj przy eksporcie', a 'Hasło do eksportu:' input field, and a 'Pokaż hasło' checkbox. At the bottom are 'OK', 'Anuluj', and 'Pomoc' buttons.

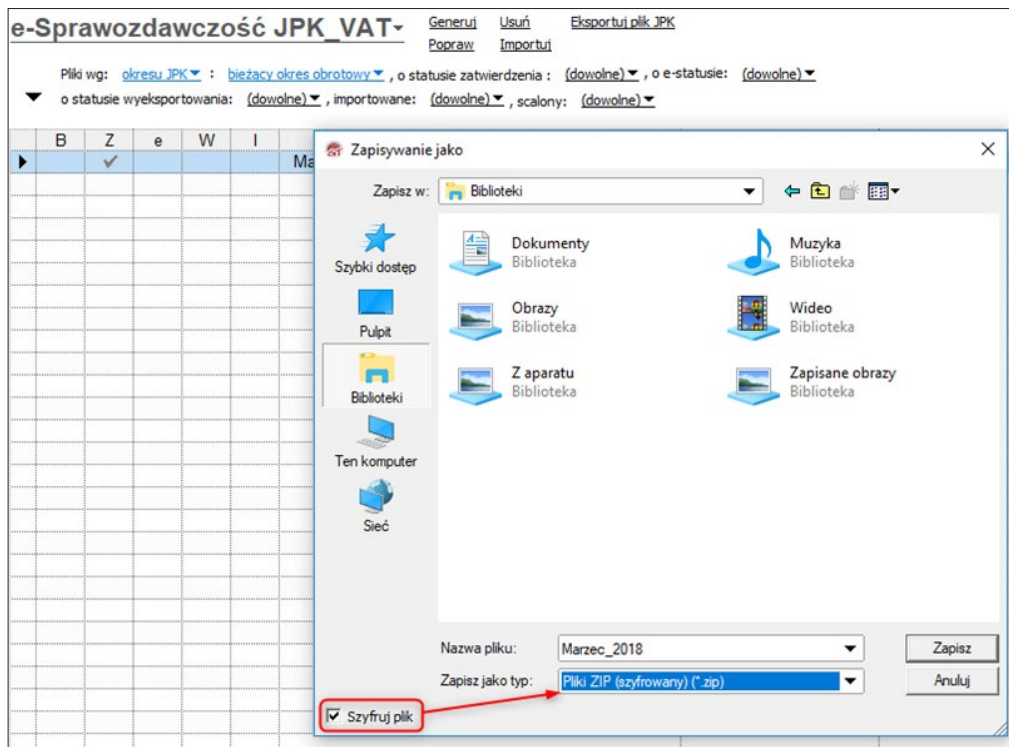
Parametry komunikacji Gratyfikant GT

Generowanie JPK_VAT w Subiektie GT

Po zaznaczeniu Plik szyfrowany i Zapisz na plik pojawi się poniższe okno z prośbą o podanie hasła.

Eksportowanie JPK_VAT z Rewizora GT.

Monitorowanie przetwarzania danych osobowych

W celu sprawdzenia, w jaki sposób wykorzystywane są dane osobowe w systemie oraz w razie konieczności przedstawienia takich informacji osobie, która udzieliła zgody na przetwarzanie danych osobowych, powstał moduł Monitorowanie przetwarzania danych.

Moduł prezentuje operacje wykonywane na kartotekach zawierających dane osobowe, a więc: Kontrahent, Pracownik kontrahenta, Pracownik i Wspólnik.

Pokazuje, dla wybranego obiektu, jaki użytkownik systemu i kiedy wykonał takie czynności, jak:

- dodanie obiektu,
- edycja obiektu,
- kopiowanie listy,
- odczyt danych,
- wydruk danych,
- wyświetlanie listy,
- eksport danych,
- drukowanie listy,
- podgląd danych.

Zdarzenia z okresu: (nieokreślony)		
	Czas zdarzenia	Zdarzenie
	2018-04-06 13:34:49	dodanie
	2018-04-06 13:35:01	odczyt
	2018-04-06 13:35:03	odczyt
	2018-04-06 13:35:10	edycja
	2018-04-06 13:35:12	odczyt
	2018-04-06 13:35:15	odczyt
	2018-04-06 13:35:21	odczyt
	2018-04-06 13:37:22	odczyt
	2018-04-06 13:38:06	odczyt
	2018-04-06 13:38:15	edycja
	2018-04-06 13:40:56	odczyt
	2018-04-06 13:41:06	edycja
	2018-04-06 14:51:49	odczyt
	2018-04-06 14:51:49	drukowanie
	2018-04-06 14:52:07	drukowanie listy

W module Administracja – Ochrona danych osobowych można zmienić zakres informacji, który ma być monitorowany.

Ochrona danych osobowych

Administrator danych osobowych | Inspektor ochrony danych

Obowiązek informacyjny | Rejestrowanie przetwarzania danych osobowych | Anonimizacja

Śledzone obiekty

Kontrahenci   Pracownicy firm   Pracownicy   Wspólnicy

Śledzone zdarzenia

Dodanie obiektu   Odczyt danych   Eksport danych
 Edycja obiektu   Wydruk danych   Drukowanie listy
 Kopiowanie listy   Wyświetlanie listy   Podgląd danych

OK   Anuluj   Pomoc

Rejestr czynności przetwarzania

Nazwa zbioru:

Rejestr czynności przetwarzania prowadzony przez:

Administrator danych osobowych
 Podmiot przetwarzający

Cele przetwarzania:

	Nazwa
<input type="button" value="Dodaj"/>	*
<input type="button" value="Usuń"/>	

Kategorie osób:

Kategorie danych:

Odbiorcy danych:

Państwa trzecie:

Planowane terminy usunięcia:

Opis środków:

OK Anuluj Brak pomocy

W module dostępny jest wydruk Rejestru w formie przewidzianej przepisami dla Administratora danych oraz dla Podmiotu przetwarzającego.

Drukuj

Dokument: Rejestr czynności przetwarzania

Wzorzec wydruku: Rejestr czynności przetwarzania (Administrator danych osobowych)

Drukarka: Rejestr czynności przetwarzania (Administrator danych osobowych)
Rejestr czynności przetwarzania (Podmiot przetwarzający)

Strony od: 1 do:

Liczba kopii: 1

Eksport Podgląd Drukuj Anuluj Pomoc

Najczęściej zadawane pytania

1. Kto musi prowadzić rejestr przetwarzania (RCP)?

Prowadzenie rejestru czynności przetwarzania danych osobowych należy do zadań administratora danych osobowych (ADO) oraz podmiotu przetwarzającego dane osobowe.

Rejestr może być prowadzony zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej.

Rejestru czynności przetwarzania danych osobowych nie muszą prowadzić przedsiębiorcy zatrudniający mniej niż 250 osób, z następującymi wyjątkami:

- przetwarzanie może naruszać prawa lub wolności osób, których dane dotyczą,
- przetwarzanie obejmuje szczególne kategorie danych osobowych (tzw. dane wrażliwe; pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzanie danych genetycznych, danych biometrycznych) lub dane dotyczące wyroków skazujących,
- przetwarzanie nie ma charakteru sporadycznego.

2. Kto musi wypełnić obowiązek informacyjny?

Obowiązek informacyjny spoczywa na Administratorze danych osobowych. Jeśli ADO powołał Inspektora ochrony danych (IOD), to powinien on zadbać o takie przygotowanie informacji, aby kontakt z IOD był łatwy (np. adres e-mail).

3. W jaki sposób możliwe jest wypełnienie obowiązku informacyjnego?

Obowiązek informacyjny to czytelne zaprezentowanie zgód oraz udzielenie odpowiednich informacji osobie udzielającej zgody.

Zgoda powinna być wyrażona w drodze jednoznacznej, potwierdzającej czynności, która wyraża odnoszące się do określonej sytuacji dobrowolne, świadome i jednoznaczne przyzwolenie osoby, których dane dotyczą, na przetwarzanie dotyczących jej danych osobowych i która ma na przykład formę pisemnego (w tym elektronicznego) lub ustnego oświadczenia. Może to polegać na zaznaczeniu okienka wyboru podczas przeglądania strony internetowej, na wyborze ustawień technicznych do korzystania z usług społeczeństwa informacyjnego lub też na innym oświadczeniu bądź zachowaniu, które w danym kontekście jasno wskazuje, że osoba, której dane dotyczą, zaakceptowała proponowane przetwarzanie jej danych osobowych. Milczenie, okienka domyślnie zaznaczone lub niepodjęcie działania nie powinny zatem oznaczać zgody.

Zgoda powinna dotyczyć wszystkich czynności przetwarzania, dokonywanych w tym samym celu lub w tych samych celach. Jeżeli przetwarzanie służy różnym celom, potrzebna jest zgoda na wszystkie te cele. Jeżeli osoba, której dane dotyczą, ma wyrazić zgodę w odpowiedzi na elektroniczne zapytanie, zapytanie takie musi być jasne, zwięzłe i nie zakłócać niepotrzebnie korzystania z usługi, której dotyczy. Dodatkowo, jeśli przetwarzanie odbywa się na podstawie zgody osoby, której dane dotyczą, administrator powinien być w stanie wykazać, że osoba, której dane dotyczą, wyraziła zgodę na operację przetwarzania. W szczególności w przypadku pisemnego oświadczenia, składanego w innej sprawie, powinny istnieć gwarancje, że osoba, której dane dotyczą, jest świadoma wyrażenia zgody oraz jej zakresu. Zgodnie z dyrektywą Rady 93/13/EWG (1) oświadczenie o wyrażeniu zgody, przygotowane przez administratora, powinno mieć zrozumiałą i łatwo dostępną formę, być sformułowane jasnym i prostym językiem i nie powinno zawierać nieuczciwych warunków.

Aby wyrażenie zgody było świadome, osoba, której dane dotyczą, powinna znać przynajmniej tożsamość administratora oraz zamierzone cele przetwarzania danych osobowych. Wyrażenia zgody nie należy uznawać za dobrowolne, jeżeli osoba, której dane dotyczą, nie ma rzeczywistego lub wolnego wyboru oraz nie może odmówić ani wycofać zgody bez niekorzystnych konsekwencji.

Kolejnymi informacjami, jakie należy przekazać osobie udostępniającej dane osobowe są jej prawa, a w szczególności prawo do dostępu do swoich danych osobowych, ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania, prawo do wniesienia sprzeciwu wobec dalszego przetwarzania, prawo do wycofania udzielonej zgody, prawo do przenoszenia danych osobowych.

4. Czy zawsze jestem zobowiązany usunąć wszystkie dane na wniosek osoby, której dotyczą?

Tak, ale należy pamiętać, że możliwość usunięcia wszystkich danych osobowych osoby wnioskującej o to musi pozostać w zgodzie z innymi przepisami. Na przykład, jeżeli klient sklepu zażądał usunięcia swoich danych osobowych, a wcześniej coś zakupił i poprosił o fakturę, to przedsiębiorca nie może usunąć jego danych osobowych, gdyż stałoby to w niezgodzie z przepisami o rachunkowości (konieczność przechowywania danych 5 lat).

By skorzystać z prawa do bycia zapomnianym, musi być spełniony jeden z warunków:

- dane osobowe nie są już niezbędne do celów, w których zostały zebrane lub w inny sposób przetwarzane; 4.5.2016 L 119/43 Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej PL
- osoba, której dane dotyczą, cofnęła zgodę, na której opiera się przetwarzanie zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. a) lub art. 9 ust. 2 lit. a) i nie ma innej podstawy prawnej przetwarzania;
- osoba, której dane dotyczą, wnosi sprzeciw na mocy art. 21 ust. 1 wobec przetwarzania i nie występują nadrzędne, prawnie uzasadnione podstawy przetwarzania lub osoba, której dane dotyczą, wnosi sprzeciw na mocy art. 21 ust. 2 wobec przetwarzania;
- dane osobowe były przetwarzane niezgodnie z prawem; e) dane osobowe muszą zostać usunięte w celu wywiązania się z obowiązku prawnego przewidzianego w prawie Unii lub prawie państwa członkowskiego, któremu podlega administrator;
- dane osobowe zostały zebrane w związku z oferowaniem usług społeczeństwa informacyjnego, o których mowa w art. 8 ust. 1.

Istnieją także sytuacje, w których nie będzie możliwości skorzystania z prawa do bycia zapomnianym. Wymienione wyżej warunki nie będą miały zastosowania w zakresie, w jakim przetwarzanie jest niezbędne, przy:

- skorzystaniu z prawa do wolności wypowiedzi i informacji,
- wywiązywaniu się z prawnego obowiązku, wymagającego przetwarzania na mocy prawa UE lub prawa państwa członkowskiego lub do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznych czy ramach sprawowania władzy publicznej,
- uwzględnieniu względów interesu publicznego w dziedzinie zdrowia publicznego,
- celach archiwalnych w interesie publicznym, celach badań naukowych lub historycznych lub celach statystycznych, gdy prawo do usunięcia danych uniemożliwi lub utrudni realizację takiego celu,
- ustaleniu, dochodzeniu lub obronie roszczeń.

5. RODO a GDPR

RODO i GDPR to nazwy określające to samo rozporządzenie. RODO to polski skrót Rozporządzenia ochrony danych osobowych, a GDPR to angielski skrót The General Data Protection Regulation. Jest to rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

6. Definicja danych osobowych

Dane osobowe to informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej. Możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takich danych, jak:

- imię i nazwisko,
- numer identyfikacyjny,
- dane o lokalizacji,
- identyfikator internetowy (np. adres IP),
- jeden bądź kilka szczególnych czynników, określających: fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej.

Dodatkowo warto wiedzieć, że RODO wprowadza szerszy zakres danych osobowych, nazywanych szczególnymi kategoriami danych (porównywalne z danymi wrażliwymi), do których należą:

- pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne,
- przekonania religijne lub światopoglądowe,
- przynależność do związków zawodowych,
- dane genetyczne oraz dane biometryczne, niezbędne w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej, dane dotyczące zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej.

Całkiem osobno traktowane są informacje o wyrokach skazujących oraz naruszeniach prawa (gdzie jednoznacznie stwierdzono, że można je przetwarzać wyłącznie pod nadzorem władz publicznych lub jeżeli prawo UE lub państwa członkowskiego przewidzi taką możliwość).

7. Jaka jest różnica między procesorem a administratorem danych osobowych?

Administrator jest podmiotem, który określa cele, warunki i środki służące przetwarzaniu danych osobowych. Procesor jest podmiotem, który przetwarza dane osobowe w imieniu i na rzecz administratora danych.

8. Czy osoby poniżej 16 roku życia mogą wyrazić ważne zgody?

W przypadku usług online, zgoda rodzica będzie wymagana do przetwarzania danych osobowych dziecka poniżej 16 roku życia. Państwo członkowskie może obniżyć ten wiek, jednak nie niżej, niż do 13 roku życia.

9. Czy każdy podmiot musi wyznaczyć Inspektora Ochrony Danych (DPO)?

Inspektorzy Ochrony Danych muszą być wyznaczeni w przypadku:

- władz publicznych;
- podmiotów dokonujących operacji przetwarzania, które wiążą się z monitorowaniem osób, których dane dotyczą;
- podmiotów dokonujących operacji przetwarzania, które wiążą się z przetwarzaniem danych wrażliwych (szczególnych kategorii danych) na dużą skalę.

10. Czy osoba fizyczna, prowadząca działalność gospodarczą, musi stosować RODO?

Tak, musi w kontekście wykorzystywania danych osobowych swoich klientów czy też pracowników. Nie stosuje jednak RODO do danych przetwarzanych w celach czysto prywatnych, np. do danych adresatów kartek świątecznych.